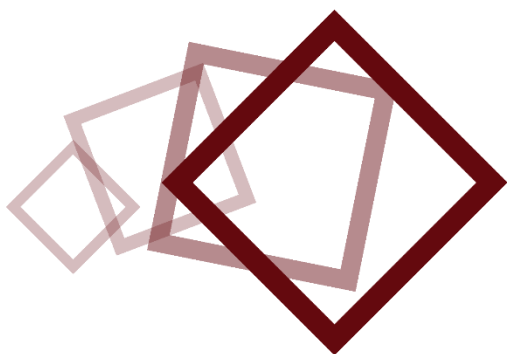

EDISTYKSELLINEN
TIEDELIITTO
PROGRESSIVA VETENSKAPSFÖRBUNDET

TOIMINTAKERTOMUS VUOSI 2024

Hyväksytty liiton vuosikokouksessa 31.3.2025

TOIMINTA-AJATUS JA TAVOITTEET

Keskusteleva tiedejärjestö

Edistyksellinen tiedeliitto ry on poliittisesti sitoutumaton tieteellinen järjestö ja Tieteellisten seurain valtuuskunnan jäsenseura. Tiedeliitto on monitieteinen, tieteeseen liittyvistä kysymyksistä laaja-alaisesti keskusteleva järjestö. Toiminnan päämääränä on tiede- ja korkeakoulupolitiikkaa koskevan keskustelun edistäminen, yleinen tieteen ja tutkimuksen edistäminen ja tiedepolitiikkaan vaikuttaminen.

Edistyksellisen tiedeliiton keskeisiä tavoitteita ovat

- tutkimustiedon vastuullisen ja avoimen hyödyntämisen edistäminen yhteiskunnallisessa päätöksenteossa – myös tiedettä ja korkeakoulutusta koskevissa kysymyksissä
- eri tieteenalojen ja monitieteellisen tutkimuksen erityispiirteiden ja -tarpeiden tunnistaminen ja huomioon ottaminen
- tiede- ja korkeakoulupoliittisen päätöksenteon avoimuuden ja osallistavuuden edistäminen
- koulutuspolitiikan näkeminen erottamattomana osana tiedepolitiikkaa
- korkeimman opetuksen ja tieteellisen tutkimuksen resursoinnin suunnitelmallinen ja pitkäjänteinen edistäminen
- korkeakoulutuksen, korkeakouluopiskelun ja tutkijanurien tasa-arvoisuuden edistäminen
- tutkimus-, koulutus- ja innovaatiopolitiikkaa koskevien päätösten yhteiskunnan eri sektoreille ulottuvien systeemien vaikutusten tunnistaminen
- tieteen ja teknologian roolin ymmärtäminen yhteiskunnan ja kulttuurien muutoksessa.

Tavoitteiden saavuttamiseksi liitto tekee yhteiskunnallista vaikuttamistyötä ja välittää tutkittua tietoa monikanavaisesti Tiedepolitiikka-lehdessä, seminaareissa, tapahtumissa ja verkkoviestinnässä. Tiedeliitto antaa myös lausuntoja ja kannanottoja. Liiton toiminta on suunnattu korkeakouluissa ja tutkimuslaitoksissa toimiville tutkijoille, opettajille ja opiskelijoille, tieteestä kiinnostuneille kansalaisille sekä yhteiskunnallisille vaikuttajille. Toiminta on avointa kaikille tiede- ja korkeakoulupolitiikasta kiinnostuneille.

Liittomme tehtävä yhteiskunnassa: Tieteen ammattilaisten monitieteinen yhteistyö, tutkitun tiedon käyttöönoton edistäminen sekä monitasoisen tiedepolitiikan tunnistaminen

Nykypäivän monimutkaiset ongelmat, kuten ilmastonmuutos ja geopolittiset kriisit vaativat monitieteistä yhteistyötä. Haluamme luoda tilaa keskusteluille, joissa pohditaan ratkaisukeskeisesti, miten eri tieteenalojen ja politiikka-alojen välillä voitaisiin vahvistaa yhteistyötä ja lisätä dialogisuutta. Millaisilla käytännön

toimilla voimme edistää vuoropuhelua eri alojen välillä? Mikä on se pienin yhteinen nimittäjä, joka yhdistää eri näkökulmat ja mahdollistaa yhteistyön? [Tiedeliiton puheenjohtaja Taina Saarinen Edistyksen Päivien 2024 avauspuheenvuorossa)]

Toiminnassaan liitto pyrkii tuomaan luotettavaa ja yleistajuista tutkimustietoa ja tieteentekijöiden asiantuntemusta kaikkien ulottuville koulutustaustasta riippumatta. Samalla pyritään edistämään yhteiskunnallista keskustelua ja lisäämään tieteidenvälistä ymmärrystä, yhteistyötä eri tieteenalojen, tieteellisen tiedon tuottajien ja käyttäjien välillä, sekä tuomaan esille tutkimustietoa päätöksenteon tueksi. Tiede- ja korkeakoulupolitiikasta keskustellaan tutkittuun tietoon pohjautuen.

Edistyksellinen tiedeliitto ry tekee yhteistyötä yliopistojen, ammattikorkeakoulujen, tutkimuslaitosten, erilaisten järjestöjen ja tutkijoiden sekä tiedepolitiikassa ja -hallinnossa toimivien kanssa. Tiedepolitiikka-lehdessä kirjoittavien, podcasteissa keskustelevien ja seminaareissa sekä keskustelutilaisuuksissa esiintyvien alustajien kautta tehdään kiinteää yhteistyötä yli tiederajojen.

TOIMINNAN PAINOPISTEET VUONNA 2024

Toiminnan ja toimintamuotojen aktiivinen kehittäminen

Vuosi 2024 oli Edistyksellisen tiedeliiton 52. toimintavuosi. Uusia toimintatapojen ja -muotojen kehittäminen jatkui koko vuoden aktiivisesti. Toimintavuonna kehitettiin tapahtumia yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Kaikki tapahtumat toteutettiin hybriditilaisuuksina. Hybriditapahtumien sähköisiä tallenteita hyödynnettiin jälkikäteen tuomalla ne määräajaksi liiton verkkosivuille. Tiedepolitiikka-lehdessä julkaistiin tilaisuuksien alustuksiin perustuvia artikkeleita ja puheenvuoroja. Edistyksen päivät 2024 järjestettiin monipaikkaisesti ja hybriditoteutuksena

SEMINAARITOIMINTA

Edistyksen Päivät ovat liiton vuosittain järjestämä seminaaritoiminnan päätapahtuma, johon kokoonnutaan kuuntelemaan ja keskustelemaan tieteen sekä ympäröivän yhteiskunnan näkemyksistä kulloinkin valitusta teemasta. Päivät ovat monimuotoinen tieteen, kulttuurin sekä sivistys-, yhteiskunta- ja elinkeinoelämän kohtauspaikka. Päivien teemat käsittelevät yhteiskunnallisen kehityksen kannalta keskeisiä kysymyksiä. Monitieteinen ja monialainen vuoropuhelu edistää keskustelukulttuuria, tukee innovatiivista tutkimusta ja tuotekehitystä sekä tieteellisen tiedon laaja-alaista käyttöä. Edistyksen Päivillä avataan uusia näkökulmia ja opitaan uutta, kun kiinnostavissa alustuksissa ja keskusteluissa eri alojen asiantuntijat jakavat ajatuksia ja kokemuksiaan.

Edistyksen Päivät 2024

Vuonna 2024 Edistyksen päivät järjestettiin 9.-10.10.2024 teemalla "**Pienin yhteinen tekijä: tiedon dialogisuus**". Päivät järjestettiin neljällä paikkakunnalla eli Helsingissä, Jyväskylässä, Oulussa ja Tampereella. Eri paikkakunnilta striimattujen esitysten lisäksi paikalliset osallistujat keskustelivat

puheenvuorojen väleissä ja osallistuivat yhdessä lounas- ja kahvihetkiin. Näin pyrittiin luomaan yhteisöllisyyttä ja vuorovaikutteisuutta monipaikkaiseen hybriditoteutukseen.

Esityksissä tarkasteltiin monitieteisesti sitä, miten nykypäivän monimutkaisia ongelmia, kuten ilmastonmuutosta ja geopolitiittista epävarmuutta, voidaan ratkaista monitieteisellä yhteistyöllä. Päivillä pohdittiin ratkaisukeskeisesti, miten eri tieteenalojen ja politiikka-alojen välillä voitaisiin vahvistaa yhteistyötä ja lisätä dialogisuutta. Millaisia käytännön toimenpiteitä voimme toteuttaa edistääksemme vuoropuhelua eri alojen välillä? Mikä on pienin yhteinen nimittäjä, joka yhdistää eri näkökulmat ja mahdollistaa yhteistyön?

Puhujien aiheet ensimmäisenä aamupäivänä olivat Tieteiden välinen yhteistyö (emeritaprofessori Sirpa Kurppa, Luonnonvarakeskus), Tiedediplomatia osana turvallisuuspolitiikkaa (väitöskirjatutkija Johanna Ketola, Turun yliopisto), Equity in academia and beyond (yliopistonopettaja Quivine Ndomo ja apulaisprofessori Johanna Ennser-Kananen, Jyväskylän yliopisto).

Paikallisten keskustelujen ja lounastauon jälkeen keskustelut jatkuivat iltapäivällä aiheilla Kuuluuko kaikki tilat kaikille - rakennetun ympäristön esteettömyys (yliopistonlehtori Pauli Rautiainen, Itä-Suomen yliopisto) ja Miten rakennetaan yhteinen tietopohja, joka mahdollistaa hyvin informoidut päätökset? (toimitusjohtaja Jonna Kangasoja, Akordi). Ensimmäinen päivä päättyi yhteiseen keskusteluun.

Toisena päivänä järjestettiin jälkikaronkka aiheella "Millainen on reilusti kestävä tulevaisuus?". Jälkikaronkassa keskusteltiin Tiedepolitiikka -lehden päätoimittajan ja Tiedeliiton hallituksen jäsen Mira Huuskon johtamana siitä, miten yhdistämme sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja ekologisen kestävyuden? Miten löydämme reiluja ratkaisuja, jotka turvaavat niin planeetan kuin ihmisten hyvinvoinnin? Millä tavoin erilaisten lähtökohtien ristiriidoista päästään kohti sosiaalisesti ja ekologisesti oikeudenmukaisia ratkaisuja? Miten toisaalta turvataan jaksaminen ja hyvinvointi? Onko tulevassa toivoa?

Paneelikeskustelijat olivat vammaisaktivisti Amu Urhonen, emeritaprofessori Sirpa Kurppa, globaalin oikeudenmukaisuuden asiantuntija Saana Yrjönen ja tutkimusasiantuntija Ari-Matti Näätänen.

Edistyksen päivät järjestettiin Keskitien Säätiön tuella. Edistyksen Päivien logon suunnitteli graafinen suunnittelija Mitja Sirola.

Tapahtumat

Vuosikokous pidettiin 9.4.2024 ja sen yhteydessä järjestetyssä keskustelutilaisuudessa käsiteltiin kestävyysteemoja. Tutkijatohtori Anna Lehtonen Jyväskylän yliopistosta puhui aiheella Irti ihmiskeskeisyydestä! Monilajisen empatian siivin kohti planetaarista hyvinvointia. Toimitusjohtaja Jonna Kangasoja Akordi Oy:stä puhui teemalla "Millaista konfliktinratkaisua kestävyysmurroksessa tarvitaan?".

Johanna Ketola alusti ennen syyskokousta 14.11.2024 otsikolla Tiedediplomatia ja teknokratian haaste.

Vuoden aikana jatkettiin yhteistyötä vakiintuneiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Tiedeliitto oli mukana valtakunnallisen Korkeakoulututkimuksen symposiumissa, yhdessä Jyväskylän yliopiston Koulutuksen tutkimuslaitoksen ja Suomen Korkeakoulututkimuksen seuran CHERIF ry:n kanssa.

JULKAISUTOIMINTA

Tiedepolitiikka-lehti

Tiedepolitiikka-lehti on neljä kertaa vuodessa ilmestyvä vertaisarvioitu tieteellinen aikakauslehti. Lehdessä julkaistaan tutkimuspohjaisia artikkeleita, lectioita, katsauksia, ajankohtaisia keskustelupuheenvuoroja sekä kirja-arvioita. Vuosi 2024 on Tiedepolitiikka-lehden 49. ilmestymisvuosi. Lehti julkaistaan vain sähköisenä ja heti avoimena Journal.fi-palvelun kautta osoitteessa <https://journal.fi/tiedepolitiikka>. Lehdellä oli vuonna 2024 kaikkiaan 373 rekisteröitynyttä käyttäjää, mutta lehteä voi lukea myös rekisteröitymättä.

Lehden tavoitteena on nostaa esiin tieteeseen, korkeakoulutukseen, tutkimukseen ja teknologiaan sekä niiden yhteiskunnallisiin ulottuvuuksiin liittyviä ajankohtaisia kansallisia ja kansainvälisiä kysymyksiä. Tiedepolitiikka-lehti edistää tieteidenvälistä yhteistyötä ja pyrkii luomaan vuoropuhelua tieteellisen tiedon tuottajien ja käyttäjien välillä. Kansainvälistyvässä tiedemaailmassa lehti ylläpitää suomenkielistä tiede- ja tutkimuskeskustelua.

Vuoden 2024 aikana keskustelua käytiin Tiedepolitiikka-lehden kehittämisestä ja levikin kasvattamisesta. Lehden sisältöä kehitettiin aktiivisesti painottaen ensi sijassa korkeakoulu- ja tiedepolitiikkaan liittyviä sisältöjä. Vuonna 2024 eniten katselukertoja saaneet artikkelit olivat Arto Salosen ja kumppaneiden Kansalaisten hyvinvointi kestävyyttä tavoittelevassa yhteiskunnassa (557 abstraktilatausta ja 1049 tiedostolatausta); Melina Aarnikoivun ja kumppaneiden JUFO:n vaikutus yliopistoissa työskentelevien tutkijoiden julkaisukanavia koskeviin päätöksiin (772 abstraktilatausta ja 609 tiedostolatausta) ja Tapio Määtän Sivistysyliopiston puolustuspuheenvuoro 534 abstraktilatausta ja 232 tiedostolatausta). Kaikkiaan vuonna 2024 abstraktien katselukertoja oli 17369, ja tiedostojen latauskertoja 15354.

Vuoden 2024 tavoitteena oli kasvattaa Tiedepolitiikka-lehden tunnettuutta. Lehdelle luotiin LinkedIn-profiili joulukuussa 2024. Samaan aikaan lopetettiin lehden tili yhteisöpalvelu X:ssä. Lehden LinkedIn-tilillä on noin 500 seuraajaa. Visuaalinen ilme uusiutui syyskuussa 2024 graafikko Mitja Sirolan kansikuvalla.

Tiedekustantajien liitto myönsi avustuksen Tiedepolitiikka-lehden podcast-kokeiluun. Podcastien tavoitteena on syventää lehden artikkeleita haastatteleamalla kirjoittajia. Syksyn aikana ilmestyi kolme podcast-jaksoa. Kuuntelukertoja on lähes sata podcast-jaksoa kohti.

Kirjoittajat, vertaisarviointi ja toimitus

Lehden kirjoittaja- ja lukijakunnassa on eri alojen tutkijoita, tiede- ja korkeakouluhallinnossa työskenteleviä, päätöksentekijöitä sekä tieteestä ja muita yhteiskunnallisista asioista kiinnostuneita. Tiedepolitiikka-lehti tarjoaa mahdollisuuden suomenkieliseen julkaisemiseen myös nuoremmille, tieteellisen uran alkuvaiheessa oleville tutkijoille.

Tiedepolitiikka-lehti on luokiteltu Julkaisuforumiluokituksen tasolle 1. Lehdessä julkaistut vertaisarvioidut artikkelit käyvät läpi anonyymien kaksoissokko-vertaisarvioinnin vähintään kahdella alan asiantuntijalla, jotka ovat pääsääntöisesti tohtorin tutkinnon suorittaneita. Vuoden 2024 aikana Tiedepolitiikka-lehdessä julkaistiin yhteensä neljäkymmentä artikkelia, joista yhdeksän oli vertaisarvioitua. Lehden toimitusneuvosto kokoontui vuonna 2024 kaksi kertaa.

Tiedepolitiikka-lehden päätoimittajat, toimitussihteeri ja toimituskunta vuonna 2024

Päätoimittajat

KT, tutkija Mervi Friman
KT, dosentti, johtava arviointiasiantuntija Mira Huusko
YTT, dosentti, yliopistotutkija Reetta Muhonen

Toimitussihteeri ja taittaja: FM, väitöskirjatutkija Henni Pajunen

Lehden kannen kuvituksesta vastasi graafinen suunnittelija Mitja Sirola.

Toimitusneuvosto

FT, dosentti, yliopistotutkija Heini Hakosalo
HTT, projektipäällikkö Anu Lyytinen
OTT, VT yliopettaja Sampo Mielityinen
FT, johtaja, tutkimusprofessori Taina Saarinen
FT, dosentti, johtava tutkijayliopettaja Janne Salminen
FT, tutkijatohtori Taru Siekkinen

Markkinointi

Tiedepolitiikka-lehti oli esillä Helsingin kirjamessuilla sekä omissa ja muiden järjestäjien tiedetapahtumissa. Tiedepolitiikka-lehti on Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liiton Kultti ry:n jäsen sekä Suomen tiedekustantajien liiton jäsen. Lehdestä on viestitty Tiedeliiton viestinnän yhteydessä, rekisteröityneille käyttäjille, LinkedInissä, Facebookissa ja X-palvelussa.

TIEDOTUSTOIMINTA

Liiton kotisivuja hyödynnettiin aktiivisesti tiedotustoiminnassa. Liiton toimintaa ja Tiedepolitiikka-lehteä esiteltiin myös erilaisten tapahtumien ja messujen yhteydessä. Jäsenille liiton toiminnasta ja tulevista tapahtumista tiedotettiin jäsenkirjeellä, sähköpostilla, ilmoituksilla Tiedepolitiikka-lehdessä, liiton kotisivujen (www.tiedeliitto.net), Facebook-sivujen (www.facebook.com/Tiedeliitto) ja X-palvelun (@tiedeliitto) kautta.

Sosiaalisen median kautta välitettiin tietoa liiton tapahtumista ja ajankohtaisista asioista, tiedotettiin muiden tiede- ja korkeakoulupolitiikkaa lähellä olevien tahojen tapahtumista ja julkaisuista sekä Tiedepolitiikka-lehden sisällöstä. Someviestinnällä pyrittiin myös lisäämään liiton ja toiminnan tunnettuisuutta sekä tuomaan esille liiton tavoitteita. Vuoden 2024 aikana kehitettiin verkkopohjaista viestintää ja sisällöntuotantoa. Tavoitteena oli toiminnasta tiedottamisen lisäksi osallistua vuorovaikutteiseen tiedonvälitykseen tiede- ja korkeakoulupolitiikan aihepiireissä. Liiton Facebook-sivuilla oli 272 seuraajaa sekä X:ssä 1042 seuraajaa.

TALOUS, HALLINTO JA JÄRJESTÖTOIMINTA

Edistyksellisen tiedeliiton toiminnan rahoitus perustui vuonna 2024 pääasiassa opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämään ja Tieteellisten seurain valtuuskunnan kautta saatuun toimintaavustukseen ja julkaisuavustukseen, Suomen tiedekustantajien liiton myöntämään julkaisuavustukseen sekä omarahoitukseen. Monipaikkaiset Edistyksen päivät järjestettiin Keskitien säätiön tuella.

Omarahoitus koostui jäsentuotoista, Tiedepolitiikka-lehden tilausmaksuista, ilmoitustuloista sekä seminaarien osallistumismaksuista. Suuri osa esimerkiksi Tiedepolitiikka-lehdestä, seminaareista ja keskustelutilaisuuksista tuotetaan maksuttomana vapaaehtoistyönä, mikä ei näy talousarviossa. Tiedeliiton yhteiskunnallisesti vaikuttava toiminta ei ole mahdollista ilman valtionavustusta. Liiton oma rahoitus on pieni, mutta muodostaa silti tärkeän osan vuosibudjetista. Taloudelliset voimavarat ohjaavat tapahtumien määrää ja toteutustapoja. Vuonna 2024 alussa pääsihteerin toimi oli osaaikainen.

Varsinaisia hallituksen kokouksia pidettiin vuoden aikana seitsemän kertaa, joista kolme oli sähköpostikokouksia.

Hallitus ja pääsihteeri

Puheenjohtaja

FT, tutkimusprofessori Taina Saarinen, Masku

Varapuheenjohtajat

KT, yliopistonlehtori Anne Laiho, Kaarina

VTM, projektipäällikkö Janne Wikström, Helsinki

Muut hallituksen jäsenet

KT, tutkija Mervi Friman, Hämeenlinna

KT, dosentti, johtava arviointiasiantuntija Mira Huusko, Helsinki

HT, tutkija Henna Juusola Helsinki

FT, yliopettaja Tuuli Lahti, Turku

LT, lääkäri, professori Petri Lehenkari, Oulu

Pääsihteerinä toimi OTM Kirsimarja Alenius Helsingistä.

Toiminnantarkastajat

Toiminnantarkastajina toimivat TTM, toimitusjohtaja Jarmo Rajamäki Jyväskylästä ja dosentti Juhani Wiio Tampereelta. Varatoiminnantarkastajina olivat FT, tutkijatohtori Ville Heilala ja FT, tutkijatohtori Taru Siekkinen Jyväskylästä.

Liiton kirjanpito hoidettiin tilitoimisto Countmaster Oy:ssä, joka siirtyi Aallon Group -konserniin kesäkuussa 2024.

Jäsenmäärä

Liitossa oli 31.12.2024 yhteensä 181 henkilöjäsentä ja 3 yhteisöjäsentä.

Toimisto

Liiton toimitilat ovat osoitteessa Eurantie 8–10, 00550 Helsinki.

Kuva: Kirsimarja Alenius